

Oponentský posudek na rigorózní práci
Ing. Mgr. Alexandry Pliskové

Náhrada škody dle občanského a obchodního zákoníku. Jejich srovnání a následné porovnání
de lege lata a de lege ferenda
(181 stran)

Zvolené téma je aktuální a významné; již s přihlédnutím k zásadním změnám, které přináší nová soukromoprávní úprava v občanském zákoníku č. 89/2012 Sb. Autorka uvozuje práci obecnějšími výklady o odpovědnosti za škodu podle občanského práva včetně popisu zvláštních případů odpovědnosti. Náhradě škody podle občanského zákoníku a podle obchodního zákoníku jsou věnovány samostatné části práce, na které navazuje výklad o připravované úpravě občanského zákoníku a obchodního zákoníku. O tom, že autorce jsou známy i zahraniční právní úpravy zkoumané problematiky přesvědčují kapitoly č. 6 a 7. Rozsáhlý seznam použité literatury-včetně zahraniční- vede k závěru, že autorka se v potřebné míře seznámila s relevantními teoretickými poznatky i z evropského pohledu.

Vzdor dobrému znalostnímu vybavení autorky jsem však z celkového výsledku rozpačitý.

K práci mám zejména tyto připomínky :

Není zcela jasné, proč autorka zařazuje pod bodem 1.2 do části nazvané „Odpovědnost za škodu podle občanského práva“ výklad o bezdůvodném obohacení (s.24n.); doktrína bezdůvodné obohacení považuje za samostatný závazkový právní vztah (srov. např. učebnice občanského práva, ale též PETL).

Výklad o právním postavení poškozeného v trestním řízení (s.60n) vybočuje z celkového zaměření práce.

Výklad o odpovědnosti za vady podle obchodního zákoníku (s.77n.) je nepřipadný; nesouvisí nikterak s tématem práce.

Historický vývoj soukromého občanského práva (řazený až na s. 107n) je nevhodný, systematika občanského zákoníku (4.2) je vysvětlena neúplně.

Na s. 117 nerozumím části věty, která odkazuje na legislativní vývoj SR (Slovenské republiky), ač je z kontextu jasné, že autorka se rozepisuje o legislativním vývoji České republiky.

Na s. 119 pod bodem 4.3.1 první odstavec je bezdůvodně identický s textem na s. 174.

Na s. 120 (a i jinde) autorka používá pojem „rektifikační práce“; podle mého názoru však chtěla říci rekonstrukční práce .

Autorka na s. 122 uvádí některé změny, k nimž podle nového občanského zákoníku dochází v oblasti rozšíření ochrany jména člověka a ochrana podoby soukromí člověka;tj. změny, které nesouvisí s tématem práce.

Na s. 123 autorka upozorňuje, že podle nynějšího občanského zákoníku odpovídá náhrada za zničenou část věci ceně opravy....a navazuje textem, že“součástí návrhu nového občanského zákoníkuje povinnost nahradit škodu způsobenou vadou věci každému, kdo je povinen někomu jinému něco plnit a použije přitom vadnou věc“, tj. výkladem, který nenavazuje a neodpovídá odstavci předchozímu. Celkově text vyvolává dojem, že autorka nerozlišuje mezi cenou opravy a náhradou škody způsobené vadou věci.

Aniž jsou pro to věcné důvody poslední (rozsáhlý) odstavec na s.154-155 autorka bez dalšího přenesla i na s. 178

Autorčin přístup k hodnocení legislativních změn v ČR je zcela rozporuplný: Na s. 172 nalezneme větu:“Bylo by zapotřebí, aby došlo ke sjednocení regulace soukromoprávních vztahů jak v občanskoprávních, tak obchodněprávních vztazích,...Vytvořením a přijetím nového občanského zákoníku se i v oblasti soukromého práva a zařadíme mezi ostatní vyspělé evropské země (s173)-sic !

Autorka dospěla k závěru, že“případný pokus o nový občanský a obchodní zákoník je jistě správným krokem, ale krokem zpět“....“stávající navrhovaná rektifikace je ne zcela reálná“ (s.173 dole).

„Jsem toho názoru, že potřeba nové úpravy, která by s konečnou platností vyřešila ne příliš uspokojivý, neucelený a problematický právní stav vyskytující se v současné době, je nezbytně oprávněným a akutním“ (s.179).

Vzhledem k uvedeným výhradám jen stěží mohu doporučit posuzovanou rigorózní práci k obhajobě; za odpovídající další postup považuji spíše předloženou práci opravit a dopracovat.

V Praze dne 13.6.2012

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.